

vším obecnou vážnost, které požívá jako hlava státu, dlužno pokládati za hrubě zneuctivající projev každý, který se může dotknouti presidentovy obecné vážnosti; dle toho spadají pod trestní sankci §u 11 nejen urážlivé posuňky a nadávky, jak pouze příkladmo uvádí důvodová zpráva, nýbrž všechny projevy dotýkající se nepříznivě o b e c n é h o vědomí vážnosti a úcty k presidentu republiky. Proti tomuto výkladu nemluví ustanovení čís. 2 §u 11 cit. zák., poněvadž tělesné ztýrání, které se v něm uvádí vedle veřejné urážky, kvalifikované podle čís. 1, je tožné se zlým nakládáním a jako urážka skutkem spadá již o sobě pod pojem hrubě zneuctivajícího projevu. V tomto případě, jak soud zjišťuje, vytýkal obžalovaný presidentovi republiky veřejně a proti pravdě, že vyvolává nepřátelský postup proti katolickému obyvatelstvu, a tím ho hrubě urazil, vině ho ze stranického jednání, líče ho nepravdivě jako bojovného činitele, pracujícího na úkor určité skupiny obyvatelstva ve státě; stavě pak doměle (dle náhledu obžalovaného) »malého« Masaryka proti »velkému« Bismarkovi, uváděl ho mimo to veřejně ve veřejný posměch slovy, že Bismark ničeho nedokázal proti katolíkům, a že Masaryk, »který nic není proti Bismarkovi«, také nic nedokáže. Projev obžalovaného, jak zřejmo, daleko překročil meze přípustné kritiky, hrubě se dotkl obecné vážnosti presidentovy a veřejně ho sesměšnil jako hlavu státu. Objektivní skutková podstata prvního odstavce čís. 1 §u 11 jest tudíž nepochybně splněna; poněvadž pak rozsudek zjišťuje bezvadně i úmysl obžalovaného, ublížení cti presidentově a uvésti ho ve veřejný posměch, odpovídá odsuzující rozsudek zjištěnému stavu věci i správnému výkladu zákona.

Čís. 1862.

Zákon ze dne 12. srpna 1921, čís. 309 ob. z. a n. proti útisku a na ochranu svobody ve shromážděních.

V tom, že bylo vyhrožováno dělníkům stávkokazům, že budou zapísáni v černé knize, nelze spatřovati zločin vydírání ve smyslu §u 98 b) tr. zák., nýbrž pouze přestupek §u 1 zákona.

(Rozh. ze dne 15. ledna 1925, Zm II 337/24.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost státního zastupitelství do rozsudku zemského trestního soudu v Brně ze dne 14. dubna 1924, pokud jím byl obžalovaný uznán vinným přečinem podle §§ú 5, 7, 239 a 305 tr. zák., zločinem podle §u 15 čís. 3 zákona na ochranu republiky, přečinem podle §u 18 čís. 2 zákona na ochranu republiky, a zločinem podle §u 98 b) tr. zák. Podle §u 290 tr. ř. zrušil výrok, jímž byl obžalovaný uznán vinným zločinem veřejného násilí podle §u 98 b) tr. zák., jakož i výrok o trestu obžalovaného a výroky s ním související a uznal na místě tohoto zločinu obžalovaného vinným přestupkem podle §u 1 zákona ze dne 12. srpna 1921, čís. 309 sb. z. a n., jehož se dopustil tím, že dne 27. července 1923 v S. Marii O-ové, Aloisii O-ové, Klotildě F-ové, Anežce L-ové, Josefě B-ové a Marii S-ové pohrozil újmou na těle, svobodě,

cti a majetku, chtěje tím bezprávně na nich vynutiti, by opustily práci, pokud se týče nedostavily se do práce a připojily se k stávkujícímu dělnictvu.

D ů v o d y:

Při projednávání zmateční stížnosti shledal zrušovací soud, že nalézací soud použil nesprávně trestního zákona v neprospěch obžalovaného, ve směru zločinu veřejného násilí podle §u 98 b) tr. zák. Nalézací soud zjišťuje, že obžalovaný dne 27. července 1923 v době, kdy na S-sku trvala stávka zemědělských dělníků, tázal se několika dělnic, jdoucích do práce, zda budou pracovat, když jest stávka, a že dodal, jak jim bude, když přijdou do města a lidé budou na ně ukazovat prstem se slovy: »To jsou stávkokazi. Tady máte hladovci«. Zjišťuje dále, že obžalovaný vyhrožoval dělnicím, že budou zapsány v černé knize, že bude demonstrace a že demonstranti za nimi přijdou na sýpku a vypudí je, a že dělnice jediné ze strachu, aby nebyly zapsány v černé knize a aby je demonstrující stávkující dělnictvo nevyhnalo ze sýpky, nešly následkem řeči obžalovaného pracovat. V tomto zjištěném jednání obžalovaného spatřuje nalézací soud — zejména vzhledem k tomu, že v rozhodné době byla ještě celá veřejnost pod dojmem teroristických činů a násilí nejhoršího rázu, spáchaného různými politickými stranami, skutkovou podstatu zločinu veřejného násilí podle §u 98 b) tr. zák. Než zrušovací soud nemůže za zjištěných okolností ve výrocích obžalovaného shledati tak intenzivní tlak na vůli dělnic, jaký předpokládá § 98 b) tr. zák., mluvě o vyhrůžce, již klade na roveň přímému násilí a kvalifikuje jako zločin veřejného násilí. Vzhledem k celému vystoupení obžalovaného sluší spíše v tomto způsobu nátlaku na dělnice, by nešly do práce, spatřovati jednání, odpovídající skutkové podstatě přestupku útisku podle §u 1 zákona ze dne 12. srpna 1921, čís. 309 sb. z. a n., jenž liší se od zločinu podle §u 98 b) tr. zák. právě menší intenzitou použitých prostředků, a, mluvě o »pohrožení«, klade je na roveň pouhému zlému nakládání a způsobení újmy. Bylo tudíž dotyčný výrok nalézacího soudu podle §u 290 tr. ř. z moci úřední jako zmatečný (§ 281 čís. 10 tr. ř.) zrušiti a obžalovaného uznati místo zločinu podle §u 98 b) tr. zák. vinným toliko přestupkem podle §u 1 zákona o útisku.

Čís. 1863.

Zavinění obecního starosty (§ 335 tr. zák.), nepostaral-li se o nápravu vadného stavu obecní studně.

(Rozh. ze dne 16. ledna 1925, Zm II 489/24.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku zemského soudu v Opavě ze dne 18. srpna 1924, jímž byl stěžovatel uznán vinným přečinem podle §u 335 tr. zák., mimo jiné z těchto